

PT-2-71

1737-9

Endine Eestimaa kuberner
A. V. BELLEGARDE, kelle
mälestused ilmusid „Looduse“
uus suurseerias.

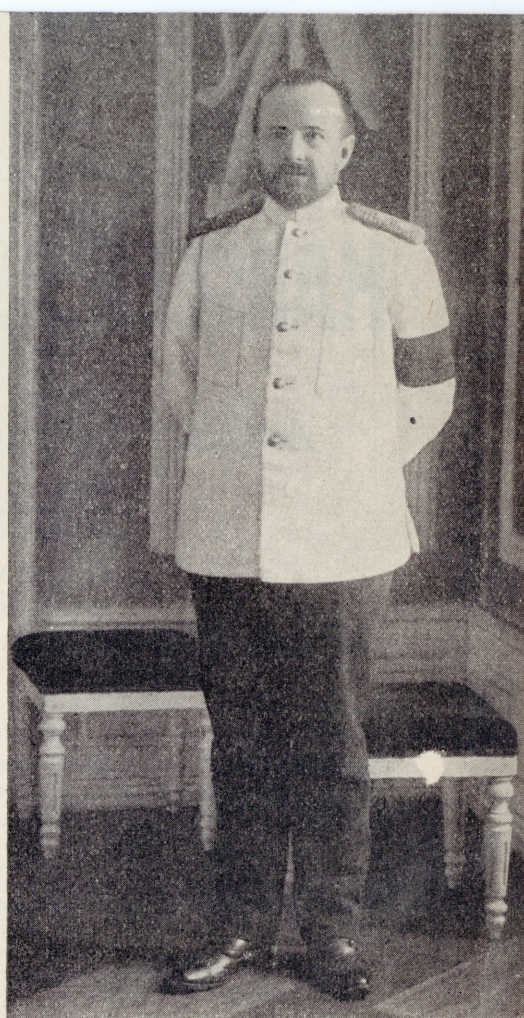
MITTE:

väljamõeldud elu
kujuteldud luulesündmuse
olematuid isikupilte
kuivteaduslikke traktaate
pealesunnitavat raamatutarkust

VAID:

elu, nagu ta oli ja on
tõetruud elu ajaloo näite-
lavalt ja näitelava tagant
reaalsete isikute elamusi
suursündmuste teatmeterohkeid,
kuid kaasakiskuvaid kirjeldusi

PAKUB:

„Looduse“ uus mälestuste suurseeria

Europa ja haritud maailma elus on ajalooratas eriti kiiresti ja närvlikult pöörlema pääsenud kahel suurel sõdade ja ümberkujunemiste ajastul. Üht neist märgitsevad Prantsuse revolutsioon ja Napoleoni sõjad, teist aga maailmasõda kõigi ta järelkajadega.

Nendelt kahelt „suurelt ajalt“ ja nende vahemaalt tahabki „Looduse“ uus mälestuste seeria tuua välja-paistvate isikute elamusi ja autobiograafiaid. Seeria pealkirjaks on „Marseljeesist Internatsionaalini“, sest need kaks võitluslaulu on mitmeti sümbolsed kõnesoleva ajajärgu alguse ja lõpu äramärgimiseks. Marseljees tähistab kodanikuvabaduste põhimõtte võidulepääsu u. poolteist aastasada tagasi, Internatsionaal — parteidiktatuuri taotlusi kominterni poolt mitmel maal tänapäeva Euroopas.

Vene endine peaminister krahv
S. J. WITTE, kelle mälestused
ilmusid hiljuti „Looduse“ suur-
seeria esimeses sarjas.

PT
TRU Raamatukogu
Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 19676669

„Looduse“ suure mälestusteseeria

MARSELJEESIST INTERNATSIONAALINI

Autoriteks on :

valitsevad isikud
riigitegelased
diplomaadid
töösturid
leiutajad

rahandustegelased
sõjamehed
kirjanikud
kunstnikud
naistegelased

„suurmaailma“
seltskonnainimesed
teatritegelased
ajakirjanikud
usumehed jne.

Nende seas on isikuid mitmesuguste maailmavaadetega, mitmesuguse rahvusliku, sotsiaalse ja seltskondliku kuuluvusega — monarhistist revolutsionäärini, kapitalistist tööliseni, kroonikandjast seiklejani. Kuid nende kõigi elamused on säärased, mis igauks omal viisil rikastab lugeja teadmisi lähema mineviku ja tänapäeva kirevast arengukäigust. Ja rikastab pealegi huviküllase, elava ning põneva lektüüri kaudu.

Seetõttu „Looduse“ suure mälestusteseeria „Marseljeesist Internatsionaalini“

Lugejateks on :

kõik laiema silmaringiga mehed ja naised, kes lugu peavad heast lugemismaterjalist — sellisest, mis on teadmisterohke ja vaatepiiri avardav, kuid seejuures ka ülimal määral põnev ja kaasakiskuv.

Eeskätt aga :

KÕIK RIIGI-, AVALIKU ELU JA SELTSKONNATEGELASED,

sest mälestusteseerias leiavad avaldamist selliste ajalooliste suurmeeste teosed, kelle elutöö lähema ja intiimsema tundmiseta pole mõeldav mingi teadlikum suhtumine viimase aja poliitiliste, sotsiaalsete ja seltskondliku elu nähtustesse.

KÕIK JUHTIVAMAD RIIGIKAITSETEGELASED,

sest peale rea tuntud väejuhtide autobiograafiate puudutatakse riigikaitse, julgeolu, vastuluure jne. küsimusi veel paljudes teistegi autorite mälestustes.

KÕIK ÕPETAJAD JA HARIDUSTEGELASED,

sest oma kirjelduste ilmekuse ja detailirohkusega pakub seeria tänuväärt materjali õppetegevuse elustamiseks ja illustreerimiseks, näidete toomiseks mitte ainult ajaloo ja kodanikuteaduse, vaid paljudelt teistelki aladelt jne. Üksikud teosed on heaks allikmaterjaliks referaatide koostamisel jne.

NIKOLAI II väljub Tallinna Toompea katedraalist. (Pilt mälestusteseerias ilmunud A. V. Bellegarde'i teosest.)

„MARSELJEESIST INTERNATSIONAALINI“

I sari on praegu ilmumas ja sisaldab järgmisi teoseid:

Krahv S. J. Witte

MÄLESTUSED I—II

Laostunud, kehva aadlimehe pojast saab andekuse ja energia tõttu Vene maailmariigi võimsam ja silmapaistvam riigimees. Satub aga siis tsaariga vastuollu ja püsib elulõpuni kibedas opositsioonis valitsusega. Keiser ja valitsus lasevad taga otsida ta memuaaride käsikirja, kuid Witte abikaasa päästab selle ja ta võib ilmuda pärast maailmasõda. Hoogsas jutustusel elustub Witte memuaarides Venemaa poliitilise süsteemi savijalgus, samuti ka autori enda valgus- ja varjuküljed.

H. Gummerus

JÄÄGRID JA AKTIVISTID

Prof. H. Gummerus kuulus nende juhtivate soome rootslaste hulka, kes kauaaegse maapagulasena viibis propaganda- ja diplomaatikkude ülesannetega Stokholmis — maailmasõja poliitiliste intriigide ristlemiskohas. Tolleaegne pinev poliitiline õhustik leiab autoris selgepiirdelise ja osava kirjeldaja.

M. Paléologue

TSAARIRIIK MAAILMASÕJAS I—II

Õnneks oli 1913.—1917. a. Prantsuse vabariigi saadikuks Peterburis mees, kes polnud ainult väljapaistev diplomaat, vaid ka haarav kirjeldaja ning sädelev sõnakunstnik. Tema mälestustes ei kajastu ainult maailmasõja kõrge diplomaatiline poliitiline võitlus ja paljuräägitud öukondlik elu, vaid kogu vene hingeelu, vene kirjandus, vene naine jne.

T. G. Masaryk

JUTUSTAB OMAST ELUST

Kirja pannud on selle teose kuulus tšehhi kirjanik K. Č a p e k — Masaryki enda jutustuse põhjal. Soe, südamlük ja üllas raamat — samuti nagu T. G. Masaryk isegi. Teos käsitleb Euroopa „suure rauga“ elu varasematest poisikeseastatest peale. Pikemalt on peatatud eriti maailmasõjaegse tegevuse juures, mil Masaryk rändas riigist riiki. Revolutsiooni ajal viibis M. Venemaal ja organiseeris seal tšehhi sõjavangide muinasjutulist kodumaalerännakut läbi Siberi.

A. V. Bellegarde

MINU MÄLESTUSI EESTIMAA KUBERNERINA

A. Bellegarde'i teos on käsikirjas valminud alles viimastel nädalatel ja see trükiti kõigepealt eesti keeles. Mälestused pakuvad meie lähema mineviku valgustajaina ääretut huvi, sest tolleaegse kõrgeima kohapealse võimukandjana on autor paljude küsimuste kirjeldamisel ainus kompetentne isik. Mälestustes puudutatakse lähemalt K. Pätsi ajalehe „Teataja“ ümber keevat võitlust, J. Poska vangistamist, Nikolai II külaskäiku Tallinna ja sel puhul ilmsiktulnud intriigitsemisi aadli poolt jne.

Von der Goltz

MINU MISSIOON SOOMES JA BALTMAIL

Memuaarides von der Goltz valgustab oma mõlemat tegevusjärku — liidupoliitikat Soomega ja vägivallapoliitikat Eesti suhtes, andes seega võimaluse lähemalt tutvuda Saksa ekspansiooni meetoditega. Teose peatähtsus seisab selles, et tema kaudu saame heita pilku võidetud vastase enda laagrisse.

Henry Ford

MINU ELU JA TÖÖ

„Ma ei kirjelda „Fordi Auto-Ühingu“ arengukäiku mitte isiklikkudel motiividel. Ma ei jutlusta: mine ja tee samuti. Teen ainult katset tähelepanu juhtida asjaolule, et tänapäeva rahateenimise meetodid pole suuremat väärt.“ — Nii ütleb Ford ise.

Seiji Noma

MINU ELU

Hoopis iselaadne raamat, mis eurooplasele avastab Jaapani seitskondliku elu erimaailma. Autor on kehvade vanemate laps, kes visaduse ja andekuse abil tõuseb tänapäeva Jaapani suurimaks ajalehekunin-gaks. Seejuures ei kulge ta tõusutee sugugi ilma võnkumisteta. Harukordselt avameelne teos, kus autor ka oma vigu ja pahelisigi seiklusi maha ei vaiki. Inimliku dokumendina haarav, põnev ning huvitav.

MARSELJEESIST INTERNATSIONAALINI

kaasaeglaste memuaare poliitilishiskondliku ja seltskondliku elu arenguteelt Prantsuse revolutsioonist tänini:

TOIMETUS: A. Oinas, ajaloolane, Fr. Puksoo, Üikooli raamatuk. juh., R. Räägo, Riigikohtu prokurör, J. Uluots, Tartu ülik. prof., Rahvuskogu esimees.

Teoste redigeerimisel ning selgitavate sissejuhatuste koostamisel töötavad kaasa: Prof. A. R. Cederberg, prof. E. Ein, prof. E. Kant, dr. phil. J. Kaplinski, rektor P. Kogerman, peatoimetaja Ed. Laaman, R. Keskarhiivi direkt. dr. O. Liiv, E. Rahvaluule Arhiivi juh. dr. phil. O. Loorits, siseministri abi E. Maddisoo, Riigiarhiivi direkt. G. Ney, mag. jur. A. Perandi, prof. A. Piip, välism. abi A. Rei, dotsent. dr. phil. H. Sepp, toimet. J. Taklaja, prof. P. Tarvel, Haridusmin. teaduste ja kunsti osak. direkt. dr. phil. J. Vasar, lektor J. V. Veski, prof. P. Vieselgren.

MARSELJEESIST INTERNATSIONAALINI I SARJA

on veel võimalik omandada odavahinnalise eeltellimise kaudu

===== **KUNI 25. APRILLINI S. A.** =====

Maksab eeltellijaile terve sari (broš.) Kr. **25.—**
kalingurköites (seljatrükk ehtsa kullaga) Kr. **32.50**

I sari sisaldab 10 köidet 8 autorilt, kokku üle **3000** lk. teksti („Nobeli Laureaatide“ paberil) ja ilmub 1937. a. kevadisel hooajal. Seni on ilmunud A. V. Bellegarde'i ja krahv S. J. Witte (I köide) teosed. Teised on trükkis.

Järgmisteks sarjadeks on ettevalmistusel: Bülovi, Churchilli, Hjelti, Hoare'i, Hindenburgi, Kerenski, Kropotkini, Lockharti, Morozovi, Nelson-Morris'i, Niedermayeri, Nurmio, Przbyszevski, Rochefort'i, Rodsjanko, Romanovi (Vene suurvürsti Aleksandri), Roosevelti, Siemensi, Steinbergi, Svinhufvudi, Thesleffi, Tormay, Trotski, Uexkülli, Winnigi, Wrangeli ja teiste memuaarid.

POSTI JOOKSEV
ARVE NR. 2055

„K./Ü. LOODUS“

TARTU, PK. 66
TELEF. NR. 4-35